

Н. Д. Санакоєва

кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності
e-mail: n_sanakoyeva@ukr.net, ORCID: 0000-0003-2977-7676
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66 а, м. Запоріжжя, Україна, 69000

І. С. Бондаренко

кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності
e-mail: lystopad.irina@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8945-986X
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66 а, м. Запоріжжя, Україна, 69000

**ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ
В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВЕКТОРАХ УКРАЇНИ: ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ**

Мета дослідження. Дослідження спрямоване на визначення пріоритетних напрямів реалізації електронного урядування в Україні та виявлення особливостей інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу.

Методологія дослідження. У ході дослідження було використано теоретичний методологічний кейс: опис, аналіз, синтез; систематизація, узагальнення; порівняльний аналіз; індукція та дедукція – для формулювання висновків.

Результати. У статті проаналізовано теоретико-правові засади електронного урядування з позиції євроінтеграційних намірів України та взятих міжнародних зобов'язань. З'ясовано, що електронне урядування тлумачиться здебільшого як засіб вирішення проблеми вдосконалення, реформування публічного сектора та надання більш якісних державних послуг бізнесу та громадянам. Визначено роль міжнародних донорів для реалізації Програми «Електронне урядування для підзвітності влади та участі громади» (Програма EGAP) і проєкту EGOV4UKRAINE («Підтримка процесу децентралізації електронного урядування в Україні»). Результати дослідження вказують на незмінність тенденцій упровадження електронного урядування найближчими роками.

Наукова новизна. У статті досліджено поточний стан розвитку електронного урядування за напрямками, визначеними Концепцією розвитку електронного урядування в Україні. Окреслено основні проблемні питання в цій сфері. На основі аналізу Дорожньої карти інтеграції України до ЄЦР ЄС та Концепції розвитку електронного урядування в Україні визначено пріоритетні напрями інформаційної діяльності влади.

Практичне значення. Матеріали дослідження сприятимуть синтезованому осмисленню пріоритетів державної політики щодо впровадження й реалізації програми електронного урядування в Україні. Результати студій можуть бути використані в ході підготовки до занять із дисципліни «Інформаційна діяльність в органах влади», «Публічні комунікації в інформаційному просторі» та підготовці навчальної літератури й навчально-методичних матеріалів. У науково-дослідній сфері результати можуть бути використані як основа для подальшого дослідження проблематики електронного урядування.

Ключові слова: електронне урядування, електронний уряд, Концепція розвитку електронного урядування в Україні, Міністерства цифрової трансформації, Програма EGAP, проєкт EGOV4UKRAINE, Дорожня карта інтеграції України до ЄЦР ЄС.

І. Вступ

Із метою розширення можливостей участі громадян у процесі державотворення та державного управління пріоритетним напрямом для розвитку державної політики в інформаційній сфері сьогодні є розвиток е-урядування, усе більше застосовують інструменти електронної демократії. В умовах глобальної трансформації світової економіки «цифрова» грамотність (або «цифрова» компетентність) визнана ЄС однією з 8 ключових компетенцій для повноцінного життя та діяльності людини. Ключовою ж метою Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу є зняття бар'єрів і створення єдиних правил для вільного поширення онлайн-послуг, зокрема у сферах цифрового маркетингу, електронної комерції та телекомунікацій, підвищення рівня кібербезпеки

мереж та інформаційних систем. Формування Єдиного цифрового ринку є складовою Цифрового порядку денного для Європи.

На сьогодні розвитку електронного урядування в Україні приділяють велику увагу на рівні державного управління та наукових студій. Проблеми електронного уряду в державному управлінні досліджені в працях таких українських дослідників, як: М. Демкова, С. Дзюба, І. Жилаєв, І. Жовток, Н. Красножон, А. Неділько, І. Рубан, Ю. Соломко, І. Царенко та ін. Проте на сьогодні важливим є дослідження особливостей інтеграції України до цифрового ринку Європи.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Метою цієї наукової розвідки є дослідження пріоритетних напрямів реалізації електронного урядування в Україні у 2021 р. та виявлення особливостей інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу.

У ході дослідження використано теоретичний методологічний кейс: опис, аналіз, синтез; систематизація, узагальнення; порівняльний аналіз; індукція та дедукція – для формулювання висновків.

III. Результати

Так, для розкриття ключових тенденцій сутності електронного урядування необхідно провести ініціалізацію базових понять: «електронне урядування», «електронний уряд», «електронна держава».

Проаналізувавши тлумачення поняття «електронне урядування», ми визначили основні підходи до розуміння цієї дефініції та виділили спільність у баченні цього феномену різними науковцями [1; 5; 8], тож констатуємо, що електронне урядування є не лише модернізацією всієї системи державного управління, але й налагодженням активної взаємодії органів державної влади з громадянами для підвищення ефективності, економічності та прозорості уряду та можливості громадського контролю за ним за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Поняття «електронний уряд» тлумачимо як єдину інфраструктуру міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання [1].

Розвиток електронного урядування та демократичних процесів, застосування загальноновизнаної системи демократичних цінностей, зокрема щодо участі громадян та інститутів громадянського суспільства в процесах формування та реалізації державної політики, відіграє ключову роль у забезпеченні економічного та соціального прогресу в державі. Враховуючи основну складову електронного урядування – електронний уряд, виділяють такі рівні його реалізації:

1. G2C (government to citizens), або «Уряд – громадянам» (організація зворотного зв'язку з громадянами). Із введенням систем G2C громадяни зможуть набагато менше стояти в чергах за типовою інформацією, довідками й формами, економлячи при цьому власні фінансові ресурси, а бюджетні витрати на адміністрування типових процедур при цьому пропорційно зменшуються.

2. G2E (government to employees), або «Уряд – службовцям» (відносини уряду із чиновниками або службовцями). Автоматизація процесів співпраці урядової системи зі службовцями, чиновниками, консультантами на місцях. Вказаний рівень реалізації можливий до виключення в разі розробки необхідного функціоналу на рівнях G2B, G2C.

3. G2B (government to business), або «Уряд – бізнесу» (відносини державних органів і бізнесу). Це автоматизація податкових виплат, проведення електронних тендерів на постачання продукції тощо.

4. G2G (government to government), або «Уряд – уряду» (автоматизація відносин і документообігу між відомствами). G2G – частина об'єднаної інформаційної системи, що забезпечує виконання таких завдань: керування роботою державного апарату; координація діяльності регіональних управлінь і територіальних підрозділів; ведення внутрішнього діловодства [10].

Також електронне урядування – це спосіб організації діяльності влади за допомогою програмно-апаратних засобів та систем локальних інформаційних мереж, що забезпечує відкритість і прозорість функціонування, завчасний та повний доступ до інформації щодо діяльності органу влади, просте й доступне щоденне спілкування з владою громадян, представників бізнесу та неурядових організацій.

З огляду на міжнародний досвід розвиток електронного урядування є одним з основних факторів забезпечення успішності реформування та підвищення конкурентоспроможності країни. Реформа будь-якої галузі в сучасних умовах спрямована на широке використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення необхідного рівня ефективності та результативності. Адже саме інструменти е-урядування здатні забезпечити значне покращення якості обслуговування фізичних і юридичних осіб та підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування [7]. У рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог [7]. Так, український уряд одним із головних пріоритетів секторальної інтеграції з ЄС визначив інтеграцію України до Єдиного цифрового ринку (ЄЦР) ЄС. Саміт Україна-ЄС (06.10.2020) підкреслив важливість цифрового сектору в рамках посилення економічної інтегра-

ції та регуляторного зближення за Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Так, імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема оновленого Додатка XVII-3, повинна сприяти впровадженню в Україні найновітніших стандартів ЄС у сфері електронних комунікацій [13]. Також запровадження електронного урядування є базовою передумовою для розбудови в Україні ефективних цифрової економіки і цифрового ринку та його подальшої інтеграції до єдиного цифрового ринку ЄС (Digital Single Market Strategy for Europe) [11]. Так, у Стратегії інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу (далі – Стратегії) основною метою визначено запровадження режиму внутрішнього ринку у відповідному секторі за принципом взаємності, а також виконання міжнародних зобов'язань України у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) шляхом послідовної адаптації законодавства України до стандартів ЄС протягом 2018–2023 рр. [13]. У цьому документі також визначено основні напрями реалізації Стратегії: приведення термінології у відповідність до європейських норм; удосконалення системи державного управління та регулювання у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій); удосконалення нормативно-правової бази у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) шляхом наближення її до законодавства ЄС, що стимулюватиме підприємницьку діяльність у зазначеній сфері та сприятиме розвитку телекомунікаційної інфраструктури, упровадженню нових технологій та послуг; забезпечення ефективного використання суб'єктами ринку телекомунікацій номерного та радіочастотного ресурсу України; приведення національного законодавства з питань стандартизації у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) у відповідність до законодавства ЄС; забезпечення рівного та необмеженого доступу споживачів до телекомунікаційних (електронних комунікаційних) послуг, насамперед універсальних, відповідного рівня якості та за регульованими державою тарифами; забезпечення відповідності європейським та міжнародним стандартам вимог щодо роботи з електронними довірчими послугами; забезпечення захисту прав та інтересів споживачів телекомунікаційних (електронних комунікаційних) послуг; підвищення рівня безпеки мережевих та інформаційних систем на території України; розвитку цифрових навичок та компетенцій серед населення України [13].

Але для реалізації цих завдань перед урядом постала низка проблемних питань, які необхідно врегулювати на законодавчому рівні. Зокрема у Дорожній карті інтеграції України до ЄЦР ЄС визначено основні вектори вдосконалення: система державного управління та регулювання у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій); нормативно-правова база у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) шляхом наближення її до законодавства ЄС; законодавство з питань стандартизації у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) у відповідність до законодавства ЄС; використання суб'єктами ринків телекомунікацій (електронних комунікацій) номерного та радіочастотного ресурсу України [13].

Найбільші досягнення України у сфері електронного урядування відбулися упродовж 2019–2021 рр. Постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 було створено Міністерство цифрової трансформації України. Згідно з постановою, Міністерство відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації, цифрових навичок та цифрових прав громадян, відкритих даних, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та взаємодії, розвитку широкосмугового Інтернету та телекомунікаційної інфраструктури, електронної комерції та бізнесу, електронних та адміністративних послуг, електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації, розвитку ІТ-галузі [11].

Протягом 2015–2023 рр. в Україні реалізується Програма «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (Програма EGAP) Фондом Східна Європа та Фондом Innovabridge у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України. Програма впроваджується за підтримки Швейцарії, що надається через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC). Цільовими регіонами є Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Луганська та Одеська області [6]. Робота триває за двома ключовими компонентами: розвиток електронних послуг та електронної демократії як на національному рівні, так і в регіонах України (або на рівні громад). Одним із ключових завдань реалізації цієї програми є мінімізація корупційних ризиків та більш ефективно підзвітне урядування органів державної влади [6]. Так, за роки впровадження Програмою EGAP були створені такі інструменти: Е-послуга призначення допомоги при народженні дитини; Е-послуга «Муніципальна няня»; Е-послуга призначення субсидії; Е-послуги реєстрації бізнесу (ФОП, ЮО) та ГО; Е-послуга замовлення довідки про несудимість; Е-послуга попередньої подачі документів на отримання паспорту; Е-послуга перевірки паспортних документів; Е-Dem.ua: Петиції; Е-Dem.ua: Громадський бюджет; Е-Dem.ua: Консультації; Е-Dem.ua: Відкрите місто; індекс прозорості місцевих бюджетів; платформа створення сайтів ОТГ; геоінформаційна система для ОТГ; портал вакансій реформи державної служби; портал Уряду України; портал реформи реімбурсації; портал дизайн-системи державних сайтів України; інноваційна електронна послуга «Малює».

Упродовж 2016–2020 рр. в Україні було реалізовано Проєкт EGOV4UKRAINE («Підтримка процесу децентралізації електронного урядування в Україні») як частина програми підтримки децентралізації в Україні «U-LEAD з Європою» [6].

Проект реалізовувався у двох напрямках: **допомога центральним органам виконавчої влади в розвитку електронних сервісів** та, відповідно, більш ефективному обслуговуванні громадян та бізнесів; **підтримка центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних територіальних громадах через автоматизацію їхньої роботи**, що також сприяє більш швидкому та якісному обслуговуванню людей. За першим напрямком уже розроблено й запущено **систему безпечного обміну даними «Трембіта»**, що забезпечує обмін між електронними реєстрами міністерств та відомств. За другим напрямком у рамках проекту було створено **інформаційну систему «Вулик»**, у якій працюють уже понад 100 ЦНАПів по всій Україні. Також EGOV4Ukraine є серед численних міжнародних донорів, завдяки яким було запущено **портал електронних послуг «Дія»** [6]. Дія – це:

- 1) портал – онлайн-сервіс державних послуг;
- 2) застосунок – мобільний застосунок з електронними документами та даними про людину з реєстрів;
- 3) освіта – портал з онлайн-курсами: базовий із цифрової грамотності, для вчителів і для батьків «Онлайн-безпека дітей»;
- 4) бізнес – портал з допомоги малому та середньому бізнесу;
- 5) ЦНАПи – центри надання адміністративних послуг у кожному куточку України;
- 6) дія City – спеціальний правовий режим для IT-індустрії [2].

Також протягом 2019–2021 рр. Україна активно впроваджує в життя ідею «Держава у смартфоні». Із початком пандемії коронавірусу концепція «Держави в смартфоні» стала надзвичайно актуальною, адже вимушена самоізоляція підвищила важливість інтернету, за допомогою якого можна автономно вирішити велику кількість справ. Від замовлення продуктів онлайн до взаємодії з державними органами – багато із цього сьогодні є можливим та актуальним, але потребує подальшого розвитку. Саме тому подальший рух України на шляху диджиталізації повинен бути максимально націлений на зміцнення електронного урядування. Електронне урядування спрямоване на вирішення значної кількості питань (адміністративні послуги, електронна освіта, електронна демократія, публічні реєстри), тому в цій сфері є безліч ініціатив, які очікують на свою реалізацію.

Наступним важливим напрямом здійснення державної політики в електронному урядуванні є створення офіційної електронної адреси. Серед ініціатив, введення яких обговорюється на державному рівні, є присвоєння офіційної електронної адреси юридичним особам, фізичним особам-підприємцям та фізичним особам. Планується, що присвоєння офіційних електронних адрес юридичним особам і фізичним особам-підприємцям здійснюватиметься обов'язково під час їх державної реєстрації та під час державної реєстрації змін до відомостей у Єдиному державному реєстрі. Присвоєння офіційних електронних адрес фізичним особам буде здійснюватися під час оформлення та обміну паспорта громадянина України.

Фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи також зможуть добровільно отримати офіційну електронну адресу онлайн через програмні засоби Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Значну увагу електронного уряду також сьогодні приділено можливості грошової допомоги громадянам, які не можуть самостійно оплатити доступ до мережі Інтернет. Збільшення частки електронного урядування в державному управлінні має бути підкріплене належним доступом усього населення України до мережі Інтернет. Тому Міністерство цифрової трансформації планує запровадити адресну допомогу громадянам, які не можуть самостійно оплачувати базовий доступ до мережі Інтернет [2]. Ще однією ініціативою є прискорення повного переходу на ID-картки замість паспортів у паперовій формі. У 2021 р. уряд схвалив постанови про те, що електронні водійське посвідчення, свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу (техпаспорт) та студентський квиток у застосунку Дія приймаються на рівні з паперовими. Також у 2021 р. українці скористалися е-підписом та е-печаткою 8,7 млрд разів, з яких понад 1 млрд – Дія. Підписом [3]. Це удвічі більше, ніж позаминулого року. 92,3% українців хотіли б отримувати всі адмінпослуги в єдиному просторі – у ЦНАП. Про це свідчать результати соціопитування молоді U-Report та Unicef за липень-серпень 2021 р. В опитуванні взяли участь близько 3700 українців віком 14–34 роки. Крім цього, зі 100% опитуваних 78,9% користувалися послугами ЦНАП, а 70,3% вказали, що їм відомо про діяльність ЦНАП. Учасники опитування найчастіше користувалися послугами ЦНАП, щоб: отримати паспорт – 50,3%; отримати закордонний паспорт – 36,6%; зареєструвати/змінити місце проживання – 32,6%. Загалом молодь оцінила рівень сервісу на 7,67 бала з 10. Для порівняння: у листопаді-грудні 2021 р. сервісом у ЦНАП задоволені 94% українців віком 14–35 років, за результатами всеукраїнського оцінювання якості адмінпослуг. Це свідчить про те, що сервіс у ЦНАП постійно трансформується та покращується [4].

Отже, курс на диджиталізацію, за яким рухається Україна, показав свої перші результати. Так, у 2020 р. Україна посіла 69-те місце в рейтингу країн із найбільш розвиненим електронним урядуванням, що на 13 позицій вище, ніж у 2018 р. Рейтинг був створений на основі дослідження Організації Об'єднаних Націй «E-Government Survey 2020» [9]. Дослідження узагальнює показники держав щодо розвитку електронного урядування за період 2018–2020 рр. [13]. Дослідження «E-Government Survey 2020» показує стійку глобальну тенденцію до підвищення рівня розви-

тку електронного урядування. Дослідження поділяє держави на 4 групи: із низьким, середнім, високим та дуже високим рівнями розвитку електронного уряду. Україна належить до групи країн із високим рівнем розвитку, її результати найбільш наближені до показників Вірменії та Азербайджану. Традиційно, у рейтингу лідирують Данія, Південна Корея, Естонія, Фінляндія та Австралія. Найгірші результати на 2020 р. показали Судан, Еритрея та Центральноафриканська Республіка [13].

Сьогодні сучасні інформаційно-комунікаційні технології, які спочатку використовували для автоматизації деяких адміністративних завдань, а згодом для підтримки окремих процесів, змінюють спосіб надання адміністративних послуг. Електронне урядування (e-government) є тією моделлю, яка об'єднує ключові сфери для впровадження інформаційних технологій у державному секторі. Розвиток електронного урядування в цей час розглядається як функція держави, а не лише як готовність країни включитися в інформаційне суспільство.

Тому останнім часом у провідних країнах світу реалізуються національні програми інтеграції публічного управління в умови інформаційного суспільства, що передбачають упровадження електронного урядування як нової форми взаємодії влади та суспільства. Електронне урядування має забезпечити радикальне підвищення якості урядових рішень з одночасним різким скороченням строків їх розроблення й прийняття, а також є одним із визначальних факторів адміністративної реформи, трансформаційних перетворень у діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування та їх взаємодії з користувачами й власними співробітниками. У проєкції євроінтеграційних векторів України особливого значення набувають запровадження передового європейського досвіду та реалізація загальноновизначених норм і стандартів національної інформаційної політики [7].

У Дорожній карті реалізації Стратегії інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу одним з основних напрямів діяльності уряду визначено забезпечення рівного доступу споживачів до телекомунікаційних (електронних комунікаційних) послуг, що передбачає: запровадження механізму державного регулювання зобов'язань щодо універсальних послуг (USO); забезпечення технологічної сумісності (інтероперабельності) електронних підписів, у тому числі транскордонної; запровадження контролю за розміром плати за доступ до телекомунікаційної (електронної комунікаційної) мережі та взаємоз'єднання [12]. Також роблять акцент на необхідності забезпечення захисту прав і інтересів споживачів телекомунікаційних послуг в отриманні якісних послуг. Так, зокрема вказано на необхідність: забезпечення поваги інтересів і прав споживачів, зокрема шляхом введення права перенесення номера; запровадження системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112; забезпечення захисту прав і законних інтересів споживачів, у тому числі на розгляд скарг та вирішення неврегульованих спорів з операторами, провайдерами телекомунікаційних (електронних комунікаційних) послуг, публікацію порівняльних оглядів щодо рівня якості та цін зазначених послуг; забезпечення кадрової, організаційної й матеріально-технічної спроможності органу, відповідального за здійснення контролю за дотриманням законодавства; запровадження регуляторним органом у сфері телекомунікацій (електронних комунікацій) моніторингу показників (параметрів) якості телекомунікаційних (електронних комунікаційних) послуг; запровадження механізму регулювання міжмережевої взаємодії з урахуванням принципу мережевого нейтралітету для забезпечення захисту прав на свободу висловлювань споживачів послуг з доступу до мережі Інтернет, на отримання та обмін інформацією, а також на конфіденційність і приватне життя; удосконалення навчальних програм і якості цифрової освіти відповідно до стандартів ЄС [12].

IV. Висновки

На сьогодні можемо констатувати незмінність тенденцій упровадження електронного урядування найближчими роками, які стосуються відкритих даних, електронних закупівель, електронних послуг, електронної взаємодії, електронної ідентифікації.

Отже, курс на диджиталізацію, за яким рухається Україна, показав свої перші результати. Так, у 2020 р. Україна посіла 69-те місце в рейтингу країн із найбільш розвиненим електронним урядуванням, що на 13 позицій вище, ніж у 2018 р. Рейтинг був створений на основі дослідження Організації Об'єднаних Націй «E-Government Survey 2020» [6]. Дослідження узагальнює показники держав щодо розвитку електронного урядування за період 2018–2020 рр. Дослідження «E-Government Survey 2020» показує стійку глобальну тенденцію до підвищення рівня розвитку електронного урядування. Дослідження поділяє держави на чотири групи: із низьким, середнім, високим та дуже високим рівнями розвитку електронного уряду. Україна належить до групи країн із високим рівнем розвитку, її результати найбільш наближені до показників Вірменії та Азербайджану. Традиційно, у рейтингу лідирують Данія, Південна Корея, Естонія, Фінляндія та Австралія. Найгірші результати на 2020 р. показали Судан, Еритрея та Центральноафриканська Республіка. Отже, вважаємо, що цифрове урядування в Україні сьогодні перейшло на новий рівень та використовує модель «управління для задоволення потреб громадян». Констатуємо, що впродовж 2019–2021 рр. Україна значно покращила рейтингові позиції щодо рівня розвитку електронного урядування. Цьому сприяли: схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні (2017), Дорожньої карти інтеграції України до ЄЦР ЄС (2019–2021); створення окремого Міністерства цифрової трансформації, яке опікується реалізацією концепції розвитку елект-

ронного урядування; залучення міжнародних донорів для реалізації Програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (Програма EGAP) та проєкту EGOV4UKRAINE («Підтримка процесу децентралізації електронного урядування в Україні»), що є частиною програми підтримки децентралізації в Україні «U-LEAD з Європою». На часі вдосконалення законодавчого регулювання електронного урядування в Україні та створення окремого закону «Про електронне урядування».

Список використаної літератури

1. Дзюба С. В., Жилияев І. Б., Полумієнко С. К., Рубан І. А., Семенченко А. І. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. URL: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/25b2e244-abac-4811-a0e5-4e420559b51d.pdf> (дата звернення: 03.11.2021).
2. Застосунок «Дія». URL: <https://diia.gov.ua> (дата звернення: 03.11.2021).
3. Міністерство цифрової трансформації України. Понад 90% молоді хоче отримувати всі адмінпослуги в ЦНАП: опитування. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ponad-90-molodi-khoche-otrimuvati-vsi-adminposlugi-v-tsnap-opituvannya> (дата звернення: 03.11.2021).
4. Міністерство цифрової трансформації України. Скільки паперу зекономили українці в 2021 році, скориставшись е-підписом понад 8,7 млрд разів: звіт. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/skilki-paperu-zekonomili-ukraintsi-v-2021-rotsi-skoristavshis-e-pidpisom-ponad-87-mlrd-raziv-zvit> (дата звернення: 03.11.2021).
5. Неділько А. І. Концепція електронного урядування як елемент вдосконалення системи публічного управління. *Державне управління*. 2017. № 2 (58). URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/2_2017/17.pdf (дата звернення: 03.11.2021).
6. Підтримка електронного урядування для децентралізації в Україні» (EGOV4UKRAINE). URL: <https://donors.decentralization.gov.ua/project/egov4ukraine> (дата звернення: 03.11.2021).
7. Розпорядження «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p#Text> (дата звернення: 03.11.2021).
8. Соломко Ю. Електронне урядування: поняття, сутність, принципи та напрями розвитку. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 136.
9. Україна піднялася на 13 місць у рейтингу готовності до запровадження електронного уряду. URL: <https://everlegal.ua/ukrayina-pidnyalasya-na-13-mists-u-reytingu-gotovnosti-do-zaprovadzhennya-elektronnoho-uryad> (дата звернення: 03.11.2021).
10. Царенко І. О., Красножон Н. С. Електронне урядування як інструмент посилення конкурентоспроможності країни. *Ефективна економіка*. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8123>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.8.74 (дата звернення: 08.04.2021).
11. Digital Single Market Strategy for Europe. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52015DC0192> (date of request: 08.04.2021).
12. STRATEGY on integration of Ukraine into the European Union Digital Single Market («Roadmap») URL: https://docs.google.com/document/d/1C82bj_DLzlpYquMxlVeq-vCZm-oNczhc/edit (date of request: 08.04.2021).
13. Study on Ukraine's integration into the EU's Digital Single Market. URL: http://ucep.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/dig_ukraine_eu_ENG-_2_WEB.pdf (date of request: 12.09.2021).

References

1. Dzjuba, S. V., Zhylyajev, I. B., Polumijenko, S. K., Ruban, I. A., & Semenchenko, A. I. (2019). Elektronne urjaduvannja. Opornyj konspekt lekcij [E-government. Reference lecture notes]. Retrieved from <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/25b2e244-abac-4811-a0e5-4e420559b51d.pdf> [in Ukrainian].
2. Zastosunok «Dija» [Application «Action»]. Retrieved from <https://diia.gov.ua> [in Ukrainian].
3. Ukrajinu. Ponad 90% molodi khoche otrymuvaty vsi adminposlughy v CNAP: opytuvannja [Ministry of Digital Transformation of Ukraine. More than 90% of young people want to receive all administrative services in the CNAP: survey]. (2021). Ministerstvo cyfrovoji transformaciji Retrieved from <https://thedigital.gov.ua/news/ponad-90-molodi-khoche-otrimuvati-vsi-adminposlugi-v-tsnap-opituvannya> [in Ukrainian].
4. Ministerstvo cyfrovoji transformaciji Ukrajinu. (2021). Skiljky paperu zekonomyly ukrajinci v 2021 roci, skorystavshysj e-pidpysom ponad 8,7 mlrd raziv: zvit [Ministry of Digital Transformation of Ukraine. How much paper did Ukrainians save in 2021, using e-signatures more than 8.7 billion times: report]. Retrieved from <https://thedigital.gov.ua/news/skilki-paperu-zekonomili-ukraintsi-v-2021-rotsi-skoristavshis-e-pidpisom-ponad-87-mlrd-raziv-zvit> [in Ukrainian].
5. Nedil'ko, A. I. (2017). Kontsepsiya elektronnoho uryaduvannya yak element vdoskonalennya systemy publicznego upravlinnya [The concept of e-government as an element of improving the system of public administration]. *Derzhavne upravlinnya*, 2 (58). Retrieved from http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/2_2017/17.pdf [in Ukrainian].
6. Pidtrymka elektronnoho uryaduvannya dlya detsentralizatsiyi v Ukrayini» (EGOV4UKRAINE) [Supporting e-government for decentralization in Ukraine »(EGOV4UKRAINE)]. (2021). Retrieved from <https://donors.detsentralization.gov.ua/projets/egov4ukraine> [in Ukrainian].

7. Rozporyadzhennya «Pro skhvalennya Kontseptsiyi rozvytku elektronnoho uryaduvannya v Ukraini» [Order «On approval of the Concept of e-government development in Ukraine»]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-r#Text> [in Ukrainian].
8. Solomko, Yu. (2018). Elektronne uryaduvannya: ponyattya, sutnist', pryntsyipy ta napryamy rozvytku [E-government: concept, essence, principles and directions of development]. *Efektivnist' derzhavnoho upravlinnya*, 2 (55), 1, 136 [in Ukrainian].
9. Ukrayina pidnyalasya na 13 mist' u reytnhu hotovnosti do zaprovadzhennya elektronnoho uryadu [Ukraine has risen 13 places in the ranking of readiness for the introduction of e-government]. (2020). Retrieved from <https://everlegal.ua/ukrayina-pidnyalasya-na-13-mists-u-reytingu-gotovnosti-do-zaprovadzhennya-elektronnogo-uryadu> [in Ukrainian].
10. Tsarenko, I. O., & Krasnozhan, N. S. (2020). Elektronne uryaduvannya yak instrument posylennya konkurentospromozhnosti krayiny [E-government as a tool to strengthen the country's competitiveness]. *Efektivna ekonomika*, 8. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.8.74 [in Ukrainian]
11. Digital Single Market Strategy for Europe. (2020). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=tsex%3A52015DTs0192> [in English].
12. STRATEGY on integration of Ukraine into the European Union Digital Single Market («Roadmap»). (2021). Retrieved from https://dotss.google.tsom/dotsument/d/1Ts82bj_DLzlpYquMxlVeq-vTsZm-oNtszhts/edit [in English].
13. Study on Ukraine's integration into the EU's Digital Single Market. (2021). Retrieved from http://utsep.org.ua/wp-tsonent/uploads/2021/02/dig_ukraine_eu_ENG-_2_WEB.pdf [in English].

Стаття надійшла до редакції 22.01.2022.

Received 22.01.2022.

Sanakoyeva N., Bondarenko I. Information Activity of Authorities in European Integration Vectors of Ukraine: E-Government

Purpose of research. This research is directed to defining priority directions of implementation of e-government in Ukraine and peculiarities of integration of Ukraine into the European Union Digital Single Market.

Research methodology. In course of the research theoretic methodological case was used: description, analysis, synthesis; systematization, summing-up; comparative analysis; induction and deduction to formulate conclusions.

Results. The article analyzes theoretic-and-legal grounds for e-government from the point of view of European integration intentions of Ukraine and undertaken international obligations. It was determined that e-government means the way of solving the problem of advancing and reforming public sector as well as providing business and citizens with state services of higher quality. The role of international donors for implementation of «E-Government for Authorities Accountability and Community Participation» program (EGAP) and EGOV4UKRAINE («Support of Decentralization of E-Government in Ukraine») project was detected. Research results point at stability in tendencies of implementing e-government within the upcoming years.

Novelty. The article studies current state of e-government development under the directions stipulated by the E-Government Development Concept in Ukraine. Key principle problems in this sphere are embraced. The priority directions of informative activity of the state have been determined on the basis of the analysis of the Ukraine Integration to the EU DSM Roadmap and the E-Government Development Concept in Ukraine.

Practical significance. Research materials will contribute to synthesized understanding of state policy priorities in terms of introduction and implementation of e-government program in Ukraine. Studies results may be used in course of preparation to classes in such disciplines as «Informative Activity of State Power Bodies», «Public Communications in Information Environment» as well as educational literature and educational-methodic materials. In the scientific-and-research sphere, the results may be used as a ground for further research of e-government issue.

Key words: e-government, E-Government Development Concept in Ukraine, the Ministry of Digital Transformation, EGAP program, EGOV4UKRAINE project, the Ukraine Integration to the EU DSM Roadmap.